

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Tid:	Torsdagen den 2 oktober 2025 kl. 09:00-11:50	
Plats:	Esplanaden, Stadshuset	
Beslutande:	Charlotta Westerlund (S), ordförande Josefin Gustafsson (M) tjänstgörande ersättare Jan Lundberg (S) ersätter Ari Leinonen (S) Mehrana Bassami (S) Joline Göttfert (M) ersätter Alireza Mosahafi (M), §§ 45-52 Lucas Nilsson (KD) ersätter Alireza Mosahafi (M), §§ 53-54 Linda Lotare (V) Maria Lindvall (-)(L)	
Övriga deltagare:	Se sidan två	
Utses att justera:	Maria Lindvall (-) (L)	
Sekreterare:	<i>digital signering</i> Sofia Gustafsson	§§ 45-54
Ordförande:	<i>digital signering</i> Charlotta Westerlund	
Justerare:	<i>digital signering</i> Maria Lindvall	

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott
Sammanträdesdatum:	2025-10-02
Anslaget har satts upp:	2025-10-07
Anslaget tas ner:	2025-10-29
Förvaringsplats:	Kommunkansliet
Underskrift:	<i>digital signering</i> Sofia Gustafsson

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Titti Ådén (S)

Tobias Holmbom (V)

Mariam Salem (MP)

Lucas Nilsson (KD), §§ 45-52

Tjänstemän

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Sofia Gustafsson, nämndsekreterare

§ 45

Diariennr: KS-2025/00019

JUSK Tid för justering

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

Att Maria Lindvall (-) (L) justerar protokollet tillsammans med ordförande

Att protokollet justeras digitalt senast måndag den 6 oktober 2025.

§ 46

Diariennr: KS-2025/00843

JUSK Sammanträdestider 2026

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

Att fastställa sammanträdestider för 2026 enligt förslag.

Ärendebeskrivning

Förslag till sammanträdestider har upprättats för 2026.

Utskottet sammanträder torsdagar kl 9.00, förutom 13 maj som är en onsdag.

22 januari

12 februari

12 mars

16 april

13 maj (onsdag)

4 juni

3 september

1 oktober

12 november

10 december

Beredningsansvariga

Sofia Gustafsson

Beslutet ska skickas till

Ledamöter och ersättare

Styrning och samordning

Kommunikation

§ 47

Diariennr: KS-2025/00326

Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun**Beslut**

Jämställdhetsutskottet beslutar

Att överlämna reviderad utgåva av policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun till kommunfullmäktige för antagande

Reservation

Moderaterna och Maria Lindvall (-) (L) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Strategi för jämställdhetsarbete antogs av kommunfullmäktige första gången 2011 och reviderades 2017. Uppdateringen 2025 av styrdokumentet syftar till att det fortsatt ska fungera som ett stöd för det strategiska jämställdhetsarbetet i Umeå kommun och arbetet med att tydligare integrera jämställdhetsarbete i ordinarie styr- och ledningssystem. Då Umeå kommun genomgått en omorganisering och antagit en ny styrmodell finns behov av att se över utformningen av ett sådant stöddokument så att det harmoniserar med den nya styrningen. I denna uppdatering ingår också att styrdokumentet går från att vara en strategi till att vara en policy för jämställdhetsarbete i enlighet med det av kommunfullmäktige antagna riktlinjer för styrande dokument i Umeå kommun.

Syfte

Syftet med policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun är att tydliggöra de principer och förhållningssätt som ligger till grund för detsamma. Policyn är tänkt att fungera som ett stöd till framför allt nämnder i förståelsen av hur jämställdhetsarbete kan integreras i den egna nämndens ordinarie arbete. Jämställdhetsutskottet är ansvarigt för policyn och

utgångspunkten är det av kommunfullmäktige antagna övergripande inriktningsmålet kring jämställdhet.

Remissförfarande

Jämställdhetsutskottet beslutade 2025-04-10 att lämna förslag till policy på remiss till kommunens nämnder samt bolag för yttrande.

Jämställdhetsutskottet önskade synpunkter kring:

- 1) policyns upplägg och innehåll, samt
- 2) om nämnder och bolag ser behov av att det senare tas fram kompletterande riktlinje som ytterligare förtydligar hur jämställdhetsarbetet ska bedrivas.

Totalt tio nämnder samt UKF har lämnat remissyttranden.

Revideringar av remissversion

Alla nämnder och bolag välkomnar policyn och ser den som ett viktigt steg i att stärka det strategiska jämställdhetsarbetet. Inga nämnder eller bolag föreslog genomgripande förändringar i remissversionen.

Följande justeringar har gjorts i den reviderade utgåvan:

- Mindre språkliga justeringar för korrigerande av fel samt viss språkförenkling (se yttranden från ÄN och IFN).
- Ordningen på de bärande principerna har ändrats för ett bättre flöde.
- Förtydligande skrivningar kring intersektionalitet under "omfattning och avgränsning" (se yttrande från IFN).
- Förtydligande skrivningar under "principer och förhållningssätt" (se yttrande från IFN).
- Tydligare inkludering av bolagen under "organisation och ansvar" (se yttrande från UKF).

Vad gäller frågan om nämnder och bolag ser behov av att det senare tas fram kompletterande riktlinje som ytterligare förtydligar hur jämställdhetsarbetet ska bedrivas svarar tre nämnder (BN, MHN och ÄN) att detta vore bra medan övriga nämnder inte ser behov av detta (FN, FGN, GVN, IFN och TN) alternativt adresserar inte tydligt frågan (KN, UKF). Jämställdhetsutskottet föreslår därför inte i detta skede ett framtagande av kompletterande riktlinjer men erbjuder stöd till de nämnder och bolag som

så önskar för att konkretisera jämställdhetsarbetet inom ramen för den egna verksamheten.

Beslutsunderlag

Reviderad utgåva av policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun
Sammanställning av remissvar – policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun

Byggnadsnämndens yttrande

Fritidsnämndens yttrande

För- och grundskolenämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Individ- och familjenämndens yttrande

Kulturnämndens yttrande

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande

Tekniska nämndens yttrande

Äldrenämndens yttrande

Umeå kommunföretag AB:s yttrande

Valnämndens yttrande

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Joline Göttfert (M) för Moderaterna – s. 4 Ta bort ”förståelse av makt och motstånd” och ändra till ”förståelse av jämställdhetsarbete”

s. 5 ändra till:

”Förståelse av jämställdhetsarbete

Jämställdhet handlar om att skapa förutsättningar för kvinnor och män att påverka sin egen livssituation. Det kan handla om formella positioner som följer med ett visst uppdrag, men också om möjligheten att definiera problem och lösningar, och att påverka både samhällets utveckling och sitt eget liv.

Policyn utgår från ett könsperspektiv och det är viktigt att i det arbetet vara medveten om att frågor om jämställdhet hänger samman med andra faktorer, som till exempel etnicitet, socioekonomi, ålder,

funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och andra sociala kategorier.

Det är viktigt att verksamheter som arbetar aktivt med jämställdhet har tydligt stöd från ledningen, så att det framgår att frågan är prioriterad och syftar till förbättringar för både medarbetare och invånare.

Det är också nödvändigt att de personer som leder arbetet får det stöd de behöver under processen.

s.6 stryk slutet av meningen, efter "hinder": Detta innebär att identifiera och adressera strukturella hinder, samt att utveckla strategier som främjar en rättvis omfördelning av makt och resurser.”

Maria Lindvall (-) (L) – bifall till Moderaternas yrkande.

Linda Lotare (V) - bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Tjänsteskrivelsens förslag mot Moderaternas förslag. Ordförande finner att jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Moderaterna och Maria Lindvall (-) (L) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till

Ledningskoordinator

§ 48

Diariennr: KS-2024/00790

JUSK yttrande på motion 11/2024: Fler måste våga vittna**Beslut**

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige

att avslå motionen

Ärendebeskrivning

Liberalerna föreslår i motion 11/2024 att kommunstyrelsen i samverkan med lämpliga aktörer utarbetar och genomför projektet "Våga Anmäla, Våga Vittna". Motionären hänvisar till förekomsten av ett betydande mörkertal när det kommer till vilka brott som begås av och mot unga och i vilken omfattning och hänvisar bland annat till fenomenet "bötning". Vidare lyfter motionären tystnadskultur då unga inte vågar anmäla brott eller vittna i rättsprocesser av rädsla för konsekvenser och att pilotprojektet "Våga Anmäla, Våga Vittna" från Stockholm är ett initiativ som fått fler att delta i rättsprocesser.

För- och grundskolenämnden, fritidsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt individ- och familjenämnden har alla yttrat sig på motionen. Samtliga nämnder föreslår att motionen ska avslås, med undantag för individ- och familjenämnden som föreslår att motionen ska anses besvarad.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet instämmer i motionärens ambition att vidta åtgärder för att öka unga människors trygghet och vilja att vittna. I Umeå kommuns *Nulägesanalys 2025 Rekrytering av barn och unga till organiserad brottslighet* framkommer att i jämförelse med andra städer i samma storlek har Umeå låg kriminalitet i de flesta områden, och höga värden när det gäller tillit och trygghet. Enligt yttrandena från

skolnämnderna är fenomenet *bötning* inte vanligt förekommande inom vare sig grundskolan eller gymnasieskolan i Umeå kommun. Elevenkäten som genomförs årligen visar att de flesta elever upplever att de är trygga i skolan. Inom både grundskolan och gymnasieskolan finns ett pågående arbete med att öka säkerhet och trygghet samt att förebygga brott. Bland annat med anledning av detta föreslår skolnämnderna att motionen avslås. Individ- och familjenämnden lyfter dock i sitt yttrande att medarbetare inom enheten för prevention märker att brottsutsatta ungdomar är rädda att anmäla brott och med anledning av detta uppfattar de att det finns behov av ett mer sammanhållet stöd inom området.

Enligt Brottsförebyggande Rådets (BRÅ:s) nationella rapport *Skolundersökningen om brott 2023* uppger totalt 45,3% av eleverna i årskurs 9 år 2023 att de har utsatts för något brott under de senaste tolv månaderna, ungefär i lika stor utsträckning för båda könen. Det vanligaste brottet är stöldbrott, men på andra plats finns stora könsskillnader, där sexualbrott är den näst vanligaste formen av brottsutsatthet för flickor och också den typ av brott där det finns störst könsskillnader. 17,9% av flickorna uppger att de utsatts för sexualbrott medan motsvarande siffra bland pojkarna är 7,2%.

I samma undersökning framkommer också att såväl fysiska sexuella kränkningar som sexuella handlingar genom tvång är bland de brottstyper som polisanmäls i lägst omfattning. Endast 6,3% av de flickor som uppgett att de utsatts för sexuella handlingar genom tvång har polisanmält händelsen. Motsvarande genomsnittlig siffra för båda könen vad gäller hot, som också har en relativt låg anmälandegrad, är 13,3%.

Sammanfattningsvis hänvisar jämställdhetsutskottet till nämndernas bedömningar vad gäller den specifika föreslagna metoden "Våga Anmäla, Våga Vittna", men gör medskicket kring vikten av en förståelse i allt brottsförebyggande arbete för hur olika gruppers brottsutsatthet ser ut och ett synliggörande av vilka konsekvenser denna får utifrån en rad faktorer, inte minst kön.

Beslutsunderlag

För- och grundskolenämndens yttrande

Fritidsnämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Individ- och familjenämndens yttrande

Motion 11/2024

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Joline Göttfert (M) för Moderaterna – bifall till motionen

Linda Lotare (V) – avslag till motionen

Maria Lindvall (-) (L) – avslag till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) mot bifall till motionen.

Ordförande finner att jämställdhetsutskottet beslutar enligt

tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen)

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

§ 49

Diariennr: KS-2025/00060

JUSK yttrande på motion 3/2025: Låna en kulturupplevelse

Beslut

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige

Att anse motionen besvarad

Ärendebeskrivning

Centerpartiet hänvisar i motion 3/2025 till konceptet "låna en kulturupplevelse" i Göteborg, där invånarna på biblioteken kan låna biljetter till olika evenemang, och menar att ett liknande införande i Umeå skulle sänka trösklarna för kulturkonsumtion och bidra till ökad delaktighet i stadens kulturliv. Motionären yrkar därför:

Att Umeå kommun inför konceptet "Låna en kulturupplevelse" med inspiration från Göteborg och andra städer med liknande upplägg
Att kulturnämnden får i uppdrag att besluta om vilka kulturupplevelser som ska erbjudas

Kulturnämnden har yttrat sig på motionen och föreslår att anse den besvarad. Nämnden menar att konceptet är bra och intressant och kan få kulturovana att besöka arrangemang samtidigt som arrangörer får möjlighet att bredda sin målgrupp. Förvaltningen har börjat utreda möjligheten och ser att ett sådant genomförande behöver bygga på ett erbjudande från kulturarrangörerna. Med hänvisning till pågående utredning föreslår nämnden att motionen anses besvarad.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet instämmer i kulturnämndens bedömning av konceptet som intressant och välkomnar den pågående utredningen.

I det av kommunfullmäktige antagna *Kulturpolitiskt program för Umeå kommun 2020–2030* tydliggörs i första avsnittet om kulturell välfärd att Umeå kommun bör sträva efter att ge alla medborgare likvärdiga möjligheter att skapa och ta del av kultur, oavsett ekonomiska omständigheter, och även att aktivt söka nå nya målgrupper.

Jämställdhetsutskottet vill understryka vikten av ett brett och tillgängligt kulturliv som en grundläggande del i ett socialt hållbart samhälle och gör medskicket att i den pågående utredningen och eventuellt efterföljande erbjudande säkerställa en bred representation inte bara av olika typer av kulturyttringar utan även en spegling av samhällets mångfald både i det utbud som erbjuds och i de målgrupper som erbjudandet når ut till.

Beslutsunderlag

Kulturnämndens yttrande

Motion 3/2025

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Linda Lotare (V) – bifall till motionen

Josefin Gustafsson (M) för Moderaterna – avslag till motionen

Maria Lindvall (-) (L) – bifall till tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad).

Propositionsordning som godkänns

Tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad) mot bifall till motionen mot avslag till motionen. Ordförande finner att jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad).

Beslutet ska skickas till

Motionären

§ 50

Diariennr: KS-2025/00093

JUSK yttrande på motion 4/2025: Avskaffa ensamarbetet i förskolan

Beslut

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige
Att avslå motionen

Reservation

Linda Lotare (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har lämnat in en motion där de yrkar att: Umeå kommunfullmäktige ålägger för- och grundskolenämnden att avskaffa ensamarbete i kommunala förskolor och garanterar att personalstyrkan aldrig får vara färre än två.

Vänsterpartiet framhåller att ensamarbete på många arbetsplatser innebär en belastning för personalens arbetsmiljö. Att ensam ha ansvaret för en grupp barn anses olämpligt av flera skäl, då det kan försämra tryggheten för både personal och barn samt leda till ökad stress och psykisk ohälsa. Vänsterpartiet menar att ensamarbete kan leda till oro hos vårdnadshavare, en ökad risk för barn att utsättas för skadliga handlingar samt att det vid extraordinära händelser kan uppstå konsekvenser för den personal som arbetar ensam. En förklaring till att ensamarbete förekommer är bland annat organisatoriska utmaningar med långa öppettider och begränsade ekonomiska och personella resurser, något som Vänsterpartiet uppger inte får vara ett skäl till att säkerheten riskeras.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Umeå kommuns förskolors öppettider är vid behov 6.00-19.00. De flesta förskolorna har idag öppettider 6.30-17.30, utifrån vårdnadshavarnas behov baserat på arbetstider eller studier. Ensamarbete i den betydelsen

att det endast finns en av förskolans personal schemalagd förekommer under begränsad tid på morgonen och i slutet av dagen innan förskolan stänger.

Vid öppning är det 72 % av förskolorna där endast en personal är schemalagd den första 15–30 minuterna, medan 8 % av förskolorna har två eller fler personal schemalagda direkt vid öppning. 17 % har en personal schemalagd upp till 45 minuter och 3 % upp till 60 minuter. Vid stängning har 80 % av förskolorna en personal schemalagd de sista 15–30 minuterna, 14 % upp till 45 minuter och 6 % upp till 60 minuter. Förskolor med högre värden för ensamarbete är företrädesvis små förskoleenheter eftersom de i regel har färre barn i samband med öppning och stängning än de större enheterna.

För- och grundskolenämnden skriver i sitt yttrande att utöka bemanningen för att avskaffa ensamarbetet vid öppning och stängning skulle teoretiskt innebära att förskolan behöver få ett ekonomiskt tillskott på minst sex miljoner kronor per år. Den beräkningen är gjord enbart på antal timmar och tar inte hänsyn till några andra faktorer som till exempel om det är möjligt att lösa med att befintlig personal utökar sin arbetade tid. Det är även baserat på att det enbart är barnskötare som schemaläggs dessa tider, inte förskollärare. I realiteten innebär förslaget om att avskaffa ensamarbete i förskolan att de allra flesta förskolor behöver utöka bemanningen med en årsarbetare för att kunna uppfylla heltidsnormen och undvika att det uppstår ett behov med delade turer inom förskolan. Det i sin tur skulle innebära en kostnad på cirka 35 miljoner, beräknat utifrån att 90 % av förskolorna behöver utöka bemanningen med en barnskötare. Sammanfattningsvis menar för- och grundskolenämnden att det inte är möjligt att utifrån befintlig budgetram att tillskapa de tjänster som krävs för att uppfylla de krav som ställs i motionen.

Jämställdhetsutskottet ser att det kan finnas fördelar med ett avskaffande av ensamarbete i förskolan i enlighet med det som motionärerna lyfter. Samtidigt är det tydligt att ensamarbetet idag sker vid öppning och stängning av förskolan, dvs. från klockan 06.00 på morgonen och på kvällen. Utöver de resonemang som för- och grundskolenämnden lyft innebär schemaläggning av personal dessa tider en potentiellt försvårad

egen livssituationen. Verksamheter som är kvinnodominerade riskerar att i större utsträckning än verksamheter som är mansdominerade utsättas för kontroll och med en lägre grad av frihet. Till detta hör även att de verksamheter inom Umeå kommun som är kvinnodominerade i hög utsträckning är människonära där det finns en tydlig målgrupp vars behov arbetet organiseras kring. Detta innebär ytterligare lager av minskad kontroll över den egna arbetsdagen, något som inte är lika vanligt förekommande i mansdominerade branscher. Jämställdhetsutskottet föreslår att i en kommande enkät eller liknande kan en fråga ställas till förskolepersonal om de upplever att det finns risker som inte är uppmärksammade vad gäller ensamarbete i förskolan samt att vårdnadshavare och barn tillfrågas om deras erfarenheter på lämpligt sätt för att på detta vis samla mer kunskap i frågan.

Beslutsunderlag

För- och grundskolenämndens yttrande

Motion 4/2025

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Linda Lotare (V) – bifall till motionen

Josefin Gustafsson (M) för Moderaterna - bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslag till motionen)

Propositionsordning som godkänns

Tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) mot bifall till motionen.

Ordförande finner att jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen).

Reservation

Linda Lotare (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

§ 51

Diariennr: KS-2025/00219

JUSKs yttrande över motion 9/2025: Kamerabevakning för ökad trygghet i Umeå; Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M)

Beslut

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige

Att avslå motionen.

Reservation

Moderaterna reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Anders Ågren (M) och Lena Anderson (M) har lämnat in en motion där de yrkar på att:

- Kommunfullmäktige beslutar uppdra till tekniska nämnden att föreslå platser i Umeå där kamerabevakning kan införas.

Yttrande

I motionen lyfts att utökad kamerabevakning kan bidra till en förbättrad situation samt att polisen numera kameraövervakar områden som centrala Umeå, delar av Ålidhem och Ersboda. I december 2024 meddelade Polisen i Umeå en utökning av kamerabevakningen i centrala staden: "Detta beslut innebär att övervakningskameror nu täcker Umeå centrum, den så kallade centrumfyrkanten, samt närliggande områden kring strandpromenaden, inklusive Broparken och Döbelns park. Syftet med denna utökning är att stärka det brottsförebyggande och brottsutredande arbetet samt öka tryggheten för allmänheten." Motionärerna lyfter i sin motion en förändrad lagstiftning, 1 april 2025 togs tillståndskravet för kamerabevakning bort. Offentliga verksamheter som vill kamerabevaka behöver inte längre ansöka om tillstånd hos Integritetsskyddsmyndigheten,

IMY, för bevakningen. Dock ska en dokumenterad intresseavvägning av den verksamhet som vill sätta upp kameraövervakning och bevakningsintresset behöver väga tyngre än integritetsintresset.

Tekniska nämnden skriver i sitt yttrande att tryggheten i det offentliga rummet är viktiga för alla medborgare samt att i jämförelser med andra kommuner ligger Umeå kommun väl till i upplevd trygghet, där upplevd trygghet när det är mörkt ute ligger tydligt över snittsiffrorna för riket. Tekniska nämnden lyfter därtill att de kommunicerar med polisen vid uppsättande av kameror ex. vad gäller placering, kopplat till bland annat tekniska möjligheter och plats för montage etc.

Kommunen bekostar även elförbrukning i de fall placeringen är på av kommunen ägd fastighet. Tekniska nämnden lyfter även att de har fullt förtroende för polisens bedömningar och inte ser behov av att komplettera polisens bedömning med ytterligare enheter. Att Umeå ska växa tryggt och säkert är en prioritering i Umeå kommun och arbete pågår för att säkra tryggheten och säkerheten i Umeå, bland annat genom stor samverkan med polisen och andra aktörer.

Vad som skapar trygghet och vad som i motsats gör att man känner sig otrygg är en komplex fråga som kan variera med bakgrund, kön, ålder och funktion och är därför beroende av många faktorer. Att mer kameraövervakning skulle öka känslan av trygghet för till exempel unga och kvinnor är ingenting som går att förutsätta. Kameraövervakning av våra gemensamma rum kan också upplevas som ett utmanande av det faktum att det är våra gemensamma rum. Umeå kommun arbetar hårt, inte minst tekniska nämnden, med att skapa allmänna platser där alla invånare ska känna sig välkomna och berättigade till platser. Att övervaka dessa med kameror bör genomföras med varsamhet då det är en inskränkning i vår frihet som medborgare. Kamerorna övervakar alla invånare, inte endast de som begår brottsliga handlingar. Kameraövervakning får heller inte ersätta annat trygghetsskapande arbete, där fokus bör ligga på att få ut människor i våra offentliga rum och skapa förutsättningar för positiva möten. Kameraövervakning är även en större reaktiv än proaktiv åtgärd, för att underlätta polisens arbete med att lagföra. Effekten av kameraövervakning fungerar bäst på specifika platser (exempelvis i parkeringshus) och mot vissa brott, exempelvis stöld och skadegörelse. Bevakningskameror kan

emellertid inte betraktas som en heltäckande lösning för alla former av brottslighet och i alla miljöer. Kameror har större effekt på lagföring än på brottslighet samt det leder inte nödvändigtvis till att brott upphör utan att det förflyttas.

[CCTV Surveillance for Crime Prevention: A 40-Year Systematic Review with Meta-Analysis | Office of ...](#)

I Umeå kommuns brottsförebyggande arbete lyfts idag inte ökad kameraövervakning som ett behov.

Jämställdhetsutskottet vill också lyfta vikten av en möjlig utökad dialog med polisen om inte endast tekniska aspekter av hur kameror sätts upp utan även möjligheter till dialog kring var. ex. finns idag kameraövervakning kring Frizon, ett projekt där jämställdhetsarbete och dialog med ungdomar varit ett viktigt inslag. Det är viktigt att var kameror sätts upp i vårt gemensamma offentliga rum inte blir en fråga om var det finns en lämplig stolpe ex. inom centrumfyrkanten utan att det i högre utsträckning genomförs dialog kring den exakta placeringen utifrån polisens behov och kommunens önskemål och synpunkter kopplat till specifika platser.

Beslutsunderlag

Motion 9/2025

Tekniska nämndens yttrande

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson

Annika Dalén

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Josefin Gustafsson (M) för Moderaterna – bifall till motionen

Mehrana Bassami (S) för Socialdemokraterna – avslag till motionen

Propositionsordning som godkänns

Tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) mot bifall till motionen.

Ordförande finner att jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen).

Reservation

Moderaterna reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till

KF

§ 52

Diariennr: KS-2025/00674

JUSK yttrande på Umeå kommuns brottsförebyggande program (remiss)

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

Att anta förslag till yttrande med Linda Lotares (V) tillägg.

Reservation

Moderaterna reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott har överlämnat remissutgåva av Umeå kommuns brottsförebyggande program 2026 – 2027 till kommunens nämnder och bolag för yttrande.

Programmet belyser inriktningar, fokusområden för utveckling och ansvar i Umeå kommuns brottsförebyggande arbete. Syftet med programmet är att säkerställa en tydlig styrning och långsiktig struktur för arbetet genom att klargöra ansvarsfördelning, främja samordning över sektorsgränser och definiera fokusområden.

I programmet identifieras sex brottsområden som särskilt angelägna att förstärka inom Umeå kommuns brottsförebyggande program. Dessa har prioriterats utifrån brottsnivåer, brottstrender, brottens långsiktiga effekter samt, kopplingar till annan brottslighet:

- Organiserad brottslighet
- Våld i nära relationer
- Våld mot och mellan barn
- Narkotika
- Hatbrott och diskriminering
- Brott i digitala miljöer

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet välkomnar det brottsförebyggande programmet och uppfattar att prioriteringarna är väl underbyggda och att det finns en tydlighet i hur arbetet förväntas se ut och hur det förhåller sig till övrigt arbete och styrning i kommunen.

Under rubriken "Vilka omfattas av programmet" nämns att kommunens grunduppdrag genom dess olika förvaltningar bidrar direkt till att förebygga brott. Utskottet ser gärna att detta ytterligare utvecklas i linje med Umeåbrås rapport *Nulägesanalys 2025 Rekrytering av barn och unga till organiserad brottslighet* där följande text finns att läsa: "Om vi vill förebygga rekrytering av barn och unga till kriminella nätverk är det viktigt att alla barn får en trygg uppväxt fri från våld och förtryck, att de klarar skolan, att familjer får hjälp och stöd av socialtjänsten, att barn känner framtidstro och har tillgång till meningsfulla fritidsaktiviteter och prosociala sammanhang - och att alla förvaltningar har rätt förutsättningar för att fullt ut uppfylla sitt grunduppdrag."

Jämställdhetsutskottet välkomnar att våld i nära relationer är en av programmets prioriteringar och ser positivt på att mäns våld mot kvinnor uttryckligen nämns som ett särskilt allvarligt och utbrett samhällsproblem, något som också ligger i linje med den nationella jämställdhetspolitiken. I linje med det särskilda fokusområde som nämns i detta avsnitt om behovet av att kartlägga och analysera målgruppen unga under 18 år när det gäller våld i ungas parrelationer ser jämställdhetsutskottet att kommunens UNGA-enkät kan vara ett viktigt verktyg framåt i detta arbete.

Utskottet ser dock att det genom avgränsningen våld i nära relationer finns en risk att osynliggöra andra former av könsbaserat våld som inte alltid sker inom en nära relation, men som är minst lika omfattande och allvarliga. Hit hör bland annat våldtäkt och andra sexuella övergrepp där förövaren är en bekant eller helt okänd, prostitution och människohandel för sexuella ändamål eller exploatering i digitala miljöer. Utskottet vill därför understryka vikten av att kommunen i sitt brottsförebyggande program tydligare inkluderar ett helhetsperspektiv på könsbaserat våld. Begreppet mäns våld mot kvinnor och könsbaserat våld bör användas

parallellt med "våld i nära relationer" för att undvika exkludering. Kartläggning och analys bör även omfatta våldsuttryck utanför parrelationer. Förebyggande insatser riktas mot hela bredden av könsbaserat våld, inte enbart inom ramen för nära relationer. Genom ett bredare angreppssätt kan programmet ännu bättre svara mot både den nationella jämställdhetspolitikens mål och de internationella åtaganden Sverige har genom Istanbulkonventionen.

Vad gäller prioriteringen hatbrott och diskriminering lyfts behovet av att kartlägga omfattningen av de hatbrott och den diskriminering som sker på grund av etnisk tillhörighet eller trosuppfattning i Umeå. Jämställdhetsutskottet önskar att det i programmet förtydligas varför just dessa två grunder för hatbrott valts ut specifikt och inte exempelvis sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck.

I dokumentet nämns att minska riskfaktorer och stärka skyddsfaktorer som förhindrar normbrytande och kriminellt beteende i kommunen. Utskottet förstår att begreppet "normbrytande beteende" har en annan betydelse inom det brottsförebyggande området men vill ändå lyfta att det i relation till jämställdhetsarbetet är problematiskt att prata om normbrytande beteende i negativa termer. I den nuvarande strategin för jämställdhetsarbete i Umeå kommun (antagen 2017, under uppdatering) finns nuvarande stycke att läsa: "Att arbeta för jämställdhet innebär att synliggöra och förändra de maktrelationer och attityder som traditionellt ligger bakom mäns våld mot kvinnor och att ha en nolltolerans mot sexism. Det skapar ett normbrytande samhälle där människor oavsett könsidentitet och sexualitet känner sig trygga och inkluderade." Jämställdhetsarbete bland annat handlar om att bryta de normer och strukturer som begränsar kvinnors och mäns möjligheter. Utskottet önskar därför att användningen av att "förhindra normbrytande beteende" ses över i programmet.

Beslutsunderlag

Remissversion Umeå kommuns brottsförebyggande program 2026–2027
Bakgrundsunderlag: Brottsligheten i Umeå kommun, lägesbild 2023
Bakgrundsunderlag: Medborgarlöften Umeå kommun-LPO Umeå 2025–2027

Bakgrundsunderlag: Samverkansöverenskommelse Umeå kommun-LPO

Umeå 2025–2027

Bakgrundsunderlag: Analys av befintligt brottsförebyggande arbete inom verksamhetsplaner 2025

Remissmissiv från KS-NAU

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Linda Lotare (V) med stöd av Socialdemokraterna – komplettera tjänsteskrivelsens yttrande med texten;

”Utskottet ser dock att det genom avgränsningen våld i nära relationer finns en risk att osynliggöra andra former av könsbaserat våld som inte alltid sker inom en nära relation, men som är minst lika omfattande och allvarliga. Hit hör bland annat våldtäkt och andra sexuella övergrepp där förövaren är en bekant eller helt okänd, prostitution och människohandel för sexuella ändamål eller exploatering i digitala miljöer. Utskottet vill därför understryka vikten av att kommunen i sitt brottsförebyggande program tydligare inkluderar ett helhetsperspektiv på könsbaserat våld. Begreppet mäns våld mot kvinnor och könsbaserat våld bör användas parallellt med ”våld i nära relationer” för att undvika exkludering. Kartläggning och analys bör även omfatta våldsuttryck utanför parrelationer. Förebyggande insatser riktas mot hela bredden av könsbaserat våld, inte enbart inom ramen för nära relationer. Genom ett bredare angreppssätt kan programmet ännu bättre svara mot både den nationella jämställdhetspolitikens mål och de internationella åtaganden Sverige har genom Istanbulkonventionen.”

Josefin Gustafsson (M) för Moderaterna – sida 2 i sista stycket ”Utskottet önskar därför att användningen av att ”förhindra normbrytande beteende” ses över i programmet.” stryks eftersom ”normbrytande beteende” är korrekt begrepp i det här sammanhanget och bör stå med.

Propositionsordning som godkänns

Tjänsteskrivelsens förslag mot Linda Lotares (V) förslag mot Josefin Gustafssons (M) förslag. Ordförande finner att jämställdhetsutskottet beslutar enligt Linda Lotares förslag.

Reservation

Moderaterna reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till

Svar på remiss skickas till ksdiarium@umea.se senast den 31 oktober 2025.
Ange ärendenummer KS-2025/00632 i ämnesraden.

§ 53

Diariennr: KS-2025/00439

Ärenden i kommunfullmäktige med jämställdhetsperspektiv T2-2025

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Genomgång av beslutsärenden i kommunfullmäktige (motioner, policys, program, etc.) med fokus på förekomst av jämställdhetsperspektiv under T1 samt T2 2025.

Beslutsunderlag

JUSK uppföljning 2025

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Beslutet ska skickas till

Ledningskoordinator

§ 54

Diariennr: KS-2025/00245

JUSK Informationer 2025-10-03

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet ges information om aktuella händelser;

- Kommande dialogmöten med nämndspresidier
- JUSK uppmärksammar tillsammans med UmeBrå *En vecka fri från våld 2025* med en kampanj på lokalbussarna.
- Länsdelegationen Jämställdhet 16 oktober 2025
- Kalendarium;
 - 13–19 oktober: Delaktighetsveckan 2025, tema ”trygghet för alla – före, under och efter krisen”
 - 17–25 november: En vecka fri från våld 2025.
 - 25 november: Spridningskonferens – våldsutsatta tjejer och kvinnors dubbla utsatthet i gängkriminella miljöer (Heldag Folkets Hus).

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.